

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Produkce prostoru města aktérstvím lidové kultury

Autorka práce: Johana Hrušková

Vedoucí práce: Mgr. Hedvika Novotná, Ph.D.

Oponentka práce: doc. Mgr. Lenka Jakoubková Budilová, Ph.D.

Johana Hrušková si ve své bakalářské práci klade za cíl zmapovat fungování chodské lidové kultury v současnosti, se zaměřením na utváření městského prostoru Domažlic. Snaží se ukázat, jakých nových forem chodská lidová kultura nabývá, jakým způsobem se s ní v regionu pracuje, a jak se propisuje do prostoru města. Zvolený cíl se autorce podařilo úspěšně naplnit – práce představuje vydařené dílo, které nároky kladené na bakalářské práce jednoznačně splňuje a v mnohém dokonce převyšuje.

Na práci je sympatické, že si jako téma volí jedno z klasických etnologických témat, tedy lidovou kulturu, ale zároveň k jejímu porozumění používá moderní teoretické nástroje sociokulturní antropologie. Čtenář je tak veden od představení toho, jakým způsobem se v českém sociálně-vědním, ale i obecně veřejném diskurzu pracovalo s konceptem lidové kultury, jak byla chodská lidová kultura tvarována národním obrozením, etnografií a folkloristikou (ale i socialistickým režimem), až k moderním přístupům hovořícím o paměti krajiny, esencionalizaci kultury či vynalézání tradic.

V první části své práce autorka představuje používané teoretické nástroje, kterých je opravdu mnoho: od Hobsbawmovy teorie vynalezené tradice či konceptu autenticity R. Bendix, až po koncepci materiální kultury D. Millera či prostoru Henriho Lefebvra. Za zvlášť vydařené považují využití metafory palimpsestu Abdrease Huyssena, pro popis prostoru města. Pokud jde o metodologii, autorka volí kvalitativní metodologickou strategii, opřenou zejména o zúčastněné pozorování a rozhovory. Hezky popisuje postup svého výzkumu, zamýšlí se nad jeho etickými souvislostmi a představuje způsob práce s vytvářením a analýzou dat.

Po formální stránce má práce velmi dobrou úroveň. Autorka umí jasně a srozumitelně vyložit hlavní teoretické přístupy, drží výkladovou linii, do textu dobře zapracovává výpovědi svých

informátorů a celá práce je velmi čtivá. Překlepů či chyb jsem zaznamenala velmi málo, způsob odkazování je dobrý, autorka pracuje s poměrně velkou škálou odborné literatury, která také přesahuje obvyklou úroveň bakalářských prací. Text je doplněn pěknou obrazovou přílohou.

Pokud bych měla upozornit na některé slabiny, některé popisné pasáže jsou zbytečně dlouhé (autorka je možná považovala za nezbytné pro „vyložení“ svých dat). V závěru mohlo být věnováno víc prostoru propojení úvodních teoretických partií (které jsou zpracovány skvěle), s vlastními daty z výzkumu, právě na úkor popisných pasáží. Zároveň je celkový předestřený obraz možná trochu příliš jednostranný, zdůrazňující pozitivní roli lidové kultury: lidová kultura vytváří prostor pro komunikaci (s. 31), prostředek nalezení vztahu k místu (s. 74), či součást vlastní identity (s. 38). Jen okrajově se přitom zmiňuje nebezpečí komodifikace kultury, overtourismus, či jiné negativní dopady využití lidové kultury pro propagaci regionu.

Přes všechny tyto komentáře však platí, že práci Johany Hruškové považuji za velmi vydařenou a na poměry bakalářských prací nadprůměrnou. Autorka ukázala, že dokáže dobře zpracovat odborné téma, provést vlastní výzkum a smysluplně jej interpretovat. Jako otázky do diskuse u obhajoby navrhuji tyto dvě:

- 1) Pracovala jste nějakým způsobem s „chodskou lidovou kulturou“ v online prostředí?
- 2) Narazila jste na situace, kdy by se „lidová kultura“ používala jako nástroj vyloučení některých (jedinců, skupin)?

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit stupněm **výborně**.

V Rudné, 13. 6. 2024
Lenka Jakoubková Budilová